

Edinost vank dan, udi ob nedeljah in praznikih, jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega šte. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konarodni lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3.—, pol leta L 12.— in celo leto L 36.—. — Telefon uredništva in uprave šte. 11-57.

Iz Jugoslavije.

Vladni odgovor opoziciji.

BELGRAD, 2. V četrti predpoldne je ministri predsednik Ljuba Davidović dostavil opoziciji odgovor na njene zahteve glede sklicanja parlamenta. V odgovoru se opozarja na to, da je srbska vlada na Krfu delala brez parlamenta. V tej vladi so bile vodilne osebe ličnosti sedanje opozicije. Ta vlada je potrošila več milijonov denarja; toda še danes se ne ve, za kaj. Ta denar je bil namenjen za obnovo zemlje izra vojne, danes pa od tega denarja ni ničesar. Današnja vladna večina želi, da bi parlament delal, opozicija pa ovirala delo. Zahteva opozicije za sklicanje parlamenta znači zahtevo, da se zopet začne brezkončni pregovori; vlada pa tega ne želi. Vlada ne more prevzeti odgovornosti za delo parlamenta, v katerem manjšina ovira večino. Današnji parlament bi moral biti permanenten do konstituantne, opozicija pa je to preprečila. Takša situacija se more rešiti samo z volitvami, ki se bodo vršile takoj po demobilizaciji. Vlada bo stopila pred sodišče naroda in se mu bo pokorila. Danes je neresenih toliko važnih vprašanj, ki so bila prva točka vladnega programa. Rešena niso bila, ker opozicija ni hotela o njih razpravljati. Ako bi opozicija ne ovirala dela, bi bila urejena vprašanja agrarne reforme, valute in volilnega reda. Vlada vidi, da iz tega položaja ni drugega izhoda, kakor volitve. Naposled se v odgovoru veli: sestava odbora za ustavo je ena prvih točk vladne izjave. Ta odbor bo takoj sestavljen, kakor hitro bodo neke sile na mirovni konferenci v Parizu postale svobodne, ki na njihovo sodelovanje računa vlada. Vlada bo na to sodelovanje pozvala tudi opozicijske življe, kakor bo vedno jemala na proučevanje njihove vsakršne predstave.

Seja Demokratske zajednice.

BELGRAD, 2. Prošli torej se je vršila plenarna seja Demokratske zajednice. Seje se je udeležilo veliko število poslancev. Razpravljali so o vprašanjih notranje in zunanje politike. V debati o sklicanju parlamenta so bili vsi narodni poslanci istega mišljenja. Kaže, da parlament ne bo sklican, temveč, da bo odločen po vsej priliki za dva meseca. V sredo popoldne se je seja nadaljevala. »Bogorodski dnevniki« piše o seji: Vlada ni hotela podpisati ukaza o odgoditvi parlamenta prej, dokler to vprašanje ni rešeno v poslanskih krogih. V zadnjem trenutku se je pojavilo pri vladi mnenje, da se seja parlamenta ne odgodi in da se takoj razpiše nove volitve. Največja ovira teme pa je pomankanje volilnega gradiva. Da se volitve čimprej izvedejo, namerava vlada do Božiča letos demobilizirati vse prvi poziv.

BELGRAD, 2. V plenarni seji Demokratske zajednice se je v glavnem razpravljalo o vprašanjih zunanje in notranje politike. Med drugim je povzel besedo tudi ministri predsednik Ljuba Davidović. V svojem govoru je poročal o energičnih odredbah, ki jih je vlada ukrenila in izvedla proti mahinacijam D'Annunzija. Naše enerģične vojaške priprave, kakor tudi naš odločni diplomatski korak je že dosedaj imel lep uspeh. Italijanska vlada, je izjavil govornik, se je popolnoma odrekla D'Annunziju ter ga zatajila. Admiral Millo je opodklican s svojega mesta. Človek bi skoro obžaloval, je dejal ministriški predsednik, da se je italijanska vlada tako hitro premislila ker bi bil D'Annunzio od naše vojne sile dobil tako lekcijsko, da bi bila vsa njegova družovitost temeljito kaznjena. Vlada je tudi v vprašanju saintgermanske mirovne pogodbe dosegla znatne uspehe. Prav tako je bilo uspešno delovanje vlade za ureditev notranjega reda in miru. More se reči, da v vsaj državi vlada red, in tudi v Črni gori bodo v najkrajšem času razkopljene in uničene poslednje razbojniške tolpe.

Kar se tiče notranje politike, je nadaljeval govornik, stremi vlada za tem, da uvede zdrav parlamentarizem in da ustvari vse predpogoje za to, da pride narod do besede, to je, da na podlagi najmoderneje volilne pravice izvoli svoje prave zastopnike.

BELGRAD, 2. Prošlo sredo popoldne se je nadaljevala v ministristvu za pravosodje seja Demokratske zajednice. Prisostvovali so vsi ministri in okoli 40 poslancev. Ministriški predsednik Davidović je podal poročilo o delovanju vlade in predlagal, da se seja narodnega predstavništva odgode za 2 mesece. Predlog je bil enoglasno sprejet. Potem se je razvila debata o agrarni reformi, o uradniškem vprašanju in o zakonu glede naknadnih škod.

BELGRAD, 2. V sredo popoldne je bila druga seja demokratske zajednice, kjer se je razpravljalo o agrarnem, uradniškem in prometnem vprašanju. Po izveštvju prometnega ministra Milodara Draškovića funkcijonira promet v Banatu in Bački precej dobro. V Sloveniji, Bosni in Hercegovini so razmere malone normalne. Edini nedostatk so na Hrvatskem in v Slavoniji, to pa zato, ker je bivša madžarska vlada popolnoma zanemarjala oadotne proge in jih dolgo let ni popravljala. Razen tega trpijo tudi vsled pomankanja lokomotiv toda nedostatek se bo kmalu popravil. — Dobili bomo novih lokomotiv z Dunaja, iz Prage itd. Ameriška tvrdis, ki se njen zastupnik še nahaja v Belgradu, je ponudila, da bo napravila velike delavnice v roku treh mesecev. Računa se, da se pokaže v prometu na Hrvatskem in v Slavoniji v poldrugem mesecu viden in velik napredek, ako se ne izboljša celo popolnoma. — Nadalje se je razpravljalo na seji o vladni deklaraciji, ki se predloži načelnikom opozicijskega bloka.

Srbski radikali in vlada.

BELGRAD, 2. Klub radikalnih poslancev je imel prošlo sredo v zborničnih prostorih sejo, kjer je bilo sklenjeno, pozvati takoj vse radikalne poslance v Belgrad. Potem se odloči, kako stališče naj zavzame radikalna stranka napram vladi in ministristvu predsedniku Davidoviću.

Pašić pride v Belgrad?

BELGRAD, 2. Iz radikalnih krogov se doznava, da pride Pašić v Belgrad. Ta njegov nenadni prihod spravljajo v zvezo s kombinacijami o eventualnem ponovnem potisku, sestavi koalicijski kabinet.

Opozicijski blok.

BELGRAD, 2. Prošlo sredo popoldne so imeli konferenco načelniki opozicijskega bloka.

Proti korupciji.

BELGRAD, 2. Koncem stavke bančnih uradnikov v Hrvatski in Slavoniji je bilo odpuščenih iz službe večje število bančnih uradnikov. Nekaj teh uradnikov se je napačilo v Belgrad k ministristvu za trgovino, kjer so ovadili nekatere banke v Hrvatski in Slavoniji, da so vtihotapljale papirnatne bankovce iz Nemške Avstrije in Madžarske in denar same žigosale. Vsled tega so bile uvedene stroge preiskave proti vsem denarnim zavodom, ki so jih bančni uradniki obdoližili. Socijalisti so zahtevali, da se brez razlike strank in družabnega stališča aretirajo vsi bančni ravnatelji, ki so tihotapili. Ravnateljstvo »Zemaljske banke v Oseku« je že aretirano, aretacije drugih bodo sledile. — Z druge strani se doznava, da so nekatere banke napuščile ogromno množino žita in moke iz Vojvodine in to blago zadrževale ter na ta način dvigale cene. Minister za prehrano Bukšeg je odredil, da morajo vsi trgovci in vse banke svoje zaloge žita in moke prijaviti. Kmetije so od te odredbe izvezli. Ko se bo to zgodilo, bo država, odnosno minister za prehrano plačal trgovcem oz. bankam njih blago po fakturnih cenah, prištevši jim 20% dobiček. Onim, ki svojih zalog ne bi prijavili, bo blago zaplenjeno, a krivci bodo kaznovani.

Ministri na potovanju.

BELGRAD, 2. Minister za prehrano in obnovo zemlje Bukšeg je odpotoval v Bačko in Baranjo na pregledovanje.

BELGRAD, 2. Novi minister za poljedelstvo in agrarno reformo dr. Krizman je dospel v Belgrad.

Dr. Poljak ozdravel.

BELGRAD, 2. »Politika« javlja: Bivši minister za poljedelstvo in agrarno reformo, dr. Poljak, ki je bil zaradi bolezni dva meseca na dopustu, je sporočil, da se mu je zdravje izboljšalo in da se vrne v Belgrad.

Sporazum za razdelitev trgovinskega brodogoja.

PARIZ, 4. Kakor poroča »La Presse de Paris«, je vrhovni svet odobril sporazum med Italijo in Jugoslavijo glede razdelitve ladij, bivšega avstrijsko-ogrskega trgovinskega brodogoja izpod 2000 ton. Ta sporazum se je dosegel zlasti na podlagi, da pripadajo ladje italijanskih brodolastnikov Italiji, ladje jugoslovenskih brodolastnikov Jugoslaviji. Pri mirovnih pogajanjih z Avstrijo je Italija zastopala to načelo. Vrše se pogajanja, da se razširijo ta načela tudi glede izročitve ladij nad 2000 ton.

Brzovozni in tovarni promet ustavljen.

BELGRAD, 2. Počeni od 23. m. m. je ustavljen prejemanje in odpošiljanje vsakega brzovoznega in tovarnega blaga v vagonih pošiljatelj na teh progah: Belgrad-Skopje, Belgrad-Novi Sad, Belgrad-Vinkovci-Vukovar v obeh smereh. Pri tem je izvezt samo premo, ki se tudi nadalje prejema in odpošilja na vseh progah v vsaki količini.

Ameriški poslanik na dopustu.

BELGRAD, 2. Poslanik Zedinjenih držav Dodge je odpotoval te dni v inozemstvo na dvomesečen dopust.

Regent Aleksander častni doktor.

BELGRAD, 2. Vseučilišče v Cambridgeu je izdalo Njegovo Visočanstvo regenta Aleksandra za častnega doktorja prava.

D'Annunzijeve zveze z Madžari.

BELGRAD, 2. Iz Budimpešte poročajo: Semkaj je dospel 26. m. m. načelnik D'Annunzijevega tiskovnega urada Orazio Pedrazzi, ki skuša pridobiti madžarske trgovce in politične osebe z raznimi obljubami za italijanske zahteve glede Reke.

Iz češkoslovaške.

Zakaj češkoslovaška mobilizira.

PARIZ, 4. (S.) Češkoslovaški tiskovni urad poroča: Po vesteh, priobčenih v dunajskih listih in posnetih v francoskih listih, je bila baje ukazana mobilizacija češkoslovaške vojske na madžarski meji. Izjavljamo, da če je bil dan tak ukaz, da se je to zgodilo le zaradi naraščajoče madžarske nevarnosti. Lahko trdimo, po uradnih obvestilih češkoslovaške vojske, da so Madžari zbrali na naši meji 40.000 mož. Vse te priprave so se ukrenile v svrhu napada na Češkoslovaško. Mobilizacija je bila ukazana. Sklepati se torej mora, da je dosegla nevarnost svoj višek in da ne ostaja Češkoslovaški, ki je izčrpala že vsa mogoča sredstva, da bi preprečila spopad, druge rešitve nego obramba z orožjem.

Češkoslovaška narodna skupščina.

PRAGA, 2. Narodna skupščina je nadaljevala razpravo o podražavljenju zasebnih železnic. Načelnik prometnega oddelka Burival je izjavil, da narodna skupščina želi, da ji prometno ministristvo čimprej predloži načrt o podražavljenju. — Zbornica je sprejela 30 milijonski kredit za pokritje izdatkov mirovne konference. — V imenu finančnega oddelka je nato posl. dr. Gustav Heidler (češki socijalist) poročal o vladni predlogi o začasnem ureditvi trgovinskih zvez z inozemstvom in o carinskem sistemu med češkoslovaško in avstrijsko republiko. Ako bi bila avstrijska republika upravičena, skleniti z Ogrsko državo carinsko zvezo, bi iz tega nastalo nekaj, kar bi se moglo imenovati podonavska federacija. Finančni oddsek poudarja, da bi taki ukrepi utegnili imeti za češkoslovaško republiko neprijetne politične posledice, ker bi bila iz te zveze izključena Jugoslavija in ker si ne moremo predstavljati federacije med avstrijsko in ogrsko državo brez Jugoslavije. Za svojo osebo je poročevalec za svobodno trgovino. — Finančni oddsek je nato predlagal nižje carinske postavke kot so one v avstro-ogrski trgovinski pogodbi z leta 1914. — Glede trgovinske politike je minister dr. Ferdinand Heidler naglašal potrebo gospodarskih zvez z drugimi državami. Delal je: Ne smemo se upirati na načelo politike visoke varnostne carine, marveč moramo urediti razmerje do inozemstva na podlagi, ki se kolikor mogoče približuje svobodni trgovini. — Zbornica je nato sprejela zakoniko predlogo. — V nadaljnjem poteku sele je železniški minister Franke pojasnjeval pomankanje premoga na železnicah in pošiljavo te važne izkopnine v inozemstvo. Ta izvoz je za nas obvezen v zmislu mirovne pogodbe ter tudi zaradi tega, da omogočimo prevoz našega blaga preko tujega ozemlja.

Madžarski ukrepi proti Češkoslovaški.

PRAGA, »Narodni Listy« pišejo: Poročila z Ogrske javljajo, da se Madžari pripravljajo na vpad v Slovaško, kar naznanjajo letaki po budimpeških ulicah. Madžari se hočejo polastiti Slovaške in rusinskih pokrajin. Prej je bila boljševiška vojska, sedaj namerava to izvesti Horthyjeva armada.

Češkoslovaško poslanništvo na Poljskem in Rumunskem.

PRAGA, 4. (S.) Profesor Maxa je bil imenovan za poslanika v Varšavi; jutri odide iz Prage, da prevzame svoje mesto. Publicist Jaroslav Pernak je bil imenovan za poslanika v Bukarešti.

IZ RUSIJE.

Preobrat v mišljenju Bolševikov.

PARIZ, 4. Dopisnik lista »Times« doznava iz Varšave, da se more po vseh iz Rusije dohajajočih vesteh sklepati na preobrat mišljenja bolševikov. Bolševiki so se spriznali z mislijo, razpisati volitve za konstituantno in tekušajo pridobiti koalicio z drugimi zmernejšimi revolucionarnimi strankami. Novi program predvideva pogajanja s Kolčakom in Denikinom.

Vstajo proti Denikinju?

DUNAJ, 4. Ukrajinski tiskovni urad poroča iz Odese: Na vsem ozemlju, zasedenem po Denikinju, so izbruhnile vstaje. Vse prebivalstvo sovrta Denikinja zaradi njegovih carističnih tendenc. Vzdržavati se more samo še na fronti. V okrajni odsek so dobili vstati premoč. V njihvih rokah je skoraj vsa gubernija jekaterinoslavska. V Kubanu so vstali zasedli velik del ozemlja. V njih oblasti sta guberniji tavropolski in teroški. V guberniji astrahanski je izbruhnil upor. Vsi boji med uporniki in Denikinovimi četami so jako krvavi in brezobzirni. Ujetnikov ni nobenih, vse se kar pomori. Prizadevanje generala Denikinja, da bi veliko Rusijo zopet vzpostavil z juga, se je popolnoma izjalovilo. Denikin se bo moral še pred zimo umakniti za Dnjeper in na ukralinsko obalo.

Boji z boljševiki.

MOSKVA, 1. Boljševiška frontno poročilo z dne 25. m. m.: Na zapadni fronti se nadaljuje naše poriranje na fronti od fúskega zaliva do Peipuskega jezera. Zapadno od Jamburga smo zavzeli močno utrjene postojanke. Na južni fronti napredujemo v smeri proti Caricinu. Prekorčili smo reko Om. Posadko mostišča, en lovski batalion s 16 strojnimi, smo ujeli. Pri zavzetju Tare smo ujeli 2000 mož.

General Petljura zbežal na Rumunsko.

BUKAREST, 3. (S.) Rumunski listi javljajo, da je general Petljura, načelnik ukrajinske republike, zbežal pred Denikinovo vojsko s svojimi ministri in vrhovnim štabom na Rumunsko.

Letiško-nemški boji.

KOPENHAGEN, 5. (S.) Iz Kopenge poročajo: V bojih, ki so se vršili pri Radziwiłskem so odvezle litvinske čete Nemcem 20 topov in 50.000 granat, 30 zrakoplovov in nad 50.000 bomb municije, 8 avtomobilov, 10 strojin, 10.000 pušek.

70.000 zabojev za puške in mnogo drugega vojnega materijala, katerega množina še ni točno znana. Nemci so morali pustiti Litvincem svoja skladišča v Savliju. Litvinske čete so zasedle Janiški.

Izprememba v poljski vladi.

DUNAJ, 2. Tukašnje poljsko poslanništvo sporoča, da je minister za zunanje stvari Skrzinski odstopil in da bo imenovan za poslanika v Madridu. Njegovo mesto je prevzel Paderewski.

Iz Madžarske.

Boljševiška nasilja na Madžarskem.

BUDIMPEŠTA, 4. Aretirani teroristi Geza Neumeier Nagy je, kakor javljajo listi, priznal, da je s tremi drugimi teroristi 19. julija t. l. aretirali podmaršala Aleksandra Ferrija ter podpolkovnika Aleksandra Borheja in Ivana Merkina. Jih 21. julija obesil in njihova trupla vrzel v Donavo.

Odgoditev volitev v madžarsko narodno skupščino.

BUDIMPEŠTA, 4. Uradni list je priobčil vladno odredbo, glasom katere se volitve v narodno skupščino odgode od 21. decembra 1919. na 25. januarja 1920.

Madžarska dviga glavo.

PARIZ, 4. Angleški odposlanec na Madžarskem, sir Clark, ki se je povrnil v Pariz, dela veliko propagando za ustanovitev podonavske gospodarske konfederacije. Francoski krogi naglašajo, kako se katoliški listi potejujejo za madžarsko strujo, ki deluje proti priključitvi Slovaške k Češki. Naglašajo se tudi članek katoliškega lista »Szorada«, ki zahteva Reko za Madžarsko, ker je to prvič po polomu avstro-ogrske monarhije, da se piše na Madžarskem v tem zmislu. Smatra se, da ta članek ne ostane osamljen, kar bi moglo povzročiti nove zapletitve v že itak zapletenem delu jadranskega vprašanja.

Madžarska dviga zopet glavo: hotela bi postati središče nove podonavske konfederacije. Po kratkem boljševiškem razdobju so zopet prišli na površje ljudje stare vladavine, ki se ne morejo živjeti v novo ureditve, ki se ne morejo sprizniti z mislijo, da bi Madžarska mogla živeti, ne da bi vladala nad drugimi sosedomi državami.

Razumljivo je torej, da bi hoteli Madžari tudi s svojo državno obliko pokazati, da so še vedno stari, nepoboljšljivi monarhisti.

Dunajski poročevalec lista »Leipziger Neueste Nachrichten« je imel te dni pogovor s predsednikom madžarske delegacije, grofom Albrehtom Apponyjem, ki mu je izjavil, da položaj, ki ga je ustvarila ententa v Evropi, ne bo mogel dolgo trajati. »Že pred vojno — je rekel Apponyi — so dogodili dokazali, da se narodnostne večine niso hotele pustiti vladati od majhnih narodov, četudi so leti stali na višji kulturni stopnji. Ententa je pa sedaj ustvarila nekoliko držav, kjer bi morale vladati narodnostne manjšine nad narodi z višjo kulturo.

Glede vprašanja vzpostavitve monarhije je izjavil grof Apponyi takole: »Vprašanje je zelo zapleteno. Z ene strani je ententa izjavila, da ne bo dovolila Habsburžanom povrnitve na Madžarsko in v Avstrijo kakor tudi ne Hohenzollerncem v Nemčijo. Z druge strani se pa Karel ni odrekal prestolu. Zaradi tega, je nemogoče že sedaj govoriti o mogočih kandidatih na madžarski prestol. Vprašanje bo morala rešiti narodna skupščina. Verjetno je, da se bo velika večina poslancev izjavila za vzpostavitev monarhije. V nobenem slučaju se ne bodo vpoštevale zahteve Karlovega sina Otona na madžarski prestol. Dejstvo, da Karel ne vlada več na madžarskem ozemlju, jemlje njegovim potomcem vsako pravico na prestol. Madžarska je tako zopet dobila pravico, da si izvoli kralja.

Francoski politični krogi niso sprejeli vesti o prihodu Apponyja na čelu madžarske delegacije v Pariz z velikimi simpatijami, ker smatrajo, da je njegov odpor proti povrnitvi Habsburžanov na Madžarsko samo prividen. Grof Apponyi je namreč znan kot človek, ki se obrača po vetru.

»Temps« piše, da je Apponyi vedno kazal veliko izpremenljivost v svojih političnih načelih in da je večkrat prešel brezobzirno iz ene stranke v drugo. Tako bi mogel tudi sedaj postati naenkrat največji pristaš Habsburžanov, česar se boje v Franciji posebno, ker smatrajo, da bi mogla povrnitev Habsburžanov na Madžarsko in v Avstrijo vplivati tudi v Nemčiji in prid povrnitvi Hohenzollerncem.

Novo stranko na Madžarskem.

DUNAJ, 4. »Neue Freie Presse« poroča iz Budimpešte, da se snuje nova osrednja stranka z Janšem Andrássyem na čelu. Konstituirala se je nova socialnodemokratska stranka z imenom: »Neodvisna socialnodemokratska stranka«. Predsednik stranke je Aleksander Csismadia.

Iz Nemčije.

Monarhisti se zopet giblijo.

BEROLIN, 2. »Post« poroča, da nameravajo širni krogi katoliškega centra kandidirati bivšega bavarskega prestolonaslednika Ruprechta za državnega predsednika ter zastaviti vse svoje moči za to kandidaturo.

Za otroke v srednji Evropi.

BEROLIN, 4. Kakor poročajo listu »Vossische Zeitung« iz Rima, je papeška enciklika odredila za praznik nedolžnih otrok dne 28. decembra nabiranje denarja, oblike in zdravil za otroke v Srednji Evropi. Papež je daroval v ta namen 100.000 lir.

Za vrnitev nemških bankovcev.

BEROLIN, 2. Nemška vlada se pogaja z Belgijo, naj ji vrne proti primernemu poplačilu nemške državne bankovce, ki jih je dosedaj v Belgiji za osem do devet milijonov mark. Nemška vlada

hoče preprečiti, da ne bi ti bankovci prišli v nevarne države in s tem škodovali nemški valuti.

Iz Avstrije.

Dr. Renner o politiki napram Jugoslaviji.

DUNAJ, 2. V seli narodne skupščine je državni kancelar dr. Renner pri razpravi o zakonskem načrtu glede prejemkov v konzularni službi rekel: Steno, ki je dosedaj ločila diplomatske in konzularne urade, bomo podrli in s tem dosegli, da bodo naši zastopniki obenem diplomati in gospodarski politiki. — Nato je govoril o zunanji politiki in izjavil: »Da naša zunanja politika ni sledila enotni smeri, se mora iskati vzrok v tem, da je celo leto, odkar so se vršila mirovna pogajanja, in tudi potem urad za zunanje stvari sicer poskušal enotno politiko, da so pa poleg tega drugi državopravno odgovorni faktori ločeno delali drugo in tretjo zunanjo politiko. Ta posebna politika, ki so jo tu in tam, v tej ali oni deželi vodili iz razumljive bojazni radi bodočnosti dežele in ki je povzročila težko škodo, pa ne izhaja iz državnega urada za zunanje stvari, temveč ima druge vzroke in taka posebna politika je za državo ponavadi zelo usodna. Omeniti hočem samo nastopne težkoče: 2. jugoslovensko državo smo sklenili mir in dostavno mirovna listina še ni obojestransko podpisana, tudi trgovinsko pogodb, jugoslovensko pogodbo glede živil, od katere je odvisen obstoj nas vseh. Naravna stvar je, da mora državna zunanja politika paziti na to, da se ne bodo delale nikake ovire drugi pogodbeni stranki, da natančno izpolni pogodbeno dolžnost. Tej politiki pa se delajo izredne težave, ako n. pr. znamenito publicistično glasilo naše države na jugu obenem z vso emlazo proklamira politiko, ki je proti saintgermanski mirovni pogodbi, ako se zavzema za razkol v jugoslovenski državi in za velokohrvaško idejo ter pravi, da je to prava avstrijska politika. Državni kancelar poudarja pri tej priliki, da stoji državna vlada republike, narodna skupščina in odsek za zunanje stvari na stališču saintgermanske mirovne pogodbe, kar se tiče nasledstvenih držav, posebno pa jugoslovenske države, da ne delamo posebne politike in da torej posebno politiko, ki so jo začeli nekateri organi na jugu, obojsamo uradno odkrito in iz vsega srca.

Mirovna konferenca.

Jugoslovenska delegacija podpisala avstrijsko in bolgarsko mirovno pogodbo.

PARIZ, 5. (S.) Vrhovni svet se je sestel davi pod Clemenceaujevim predsedništvom. Odobrile so se sporazumno z delegacijo Srbob, Hrvatov in Slovencev nekatere izpremembe, predvsem glede pospešitve plačil jugoslovenski državi na račun skupne svote odškodnin, ki ji gredo. Te izpremembe se sestavijo v obliki izjave, ki jo podpisuje glavne zaveze in pridružene države ter država Srbob, Hrvatov in Slovencev. Vsled tega sklepa podpisuje jugoslovenski delegati baje že danes saintgermansko in manjšinsko pogodbo ter vključne finančne dogovore. Po podpisu avstrijske pogodbe bodo lahko podpisali tudi mirovno pogodbo z Bolgarsko.

Vrhovni svet je nato odobril nekatere gospodarske in finančne klavzule glede ureditve pogodb z Jugoslavijo (?), ki je tako popolnoma dokončana. Končno je bil odoben načrt za pogodbo med zaveznimi in pridruženimi državami ter Poljsko in Češkoslovaško v svrhu določitve meja teh dveh držav. Zapadna Galicija je pridruženja poljski državi Kar se tiče Tešina, se vrhovni svet drži svojih sklepov od 27. septembra.

Vrhovni svet se je nato bavil z nemškim vprašanjem. O tem vprašanju se bo nadaljevala razprava jutri.

PARIZ, 5. (S.) Delegati kraljevstva Srbob, Hrvatov in Slovencev so danes podpisali v ministristvu za zunanje zadeve saintgermansko pogodbo manjšinske in finančne dogovore s pridržkom, da se vključijo izpremembe, ki so jih do danes sprejele Francija, Zedinjene države, Velika Britanija Japonija in Italija, v posebno, izjavo.

Poincaré pri regentu Aleksandru.

PARIZ, 5. (S.) Predsednik republike je šel danes popoldne z generalnim vojaškim tajnikom k regentu Aleksandru, da mu vrne obisk.

Maršal Wilson poklican nujno v Pariz.

LONDON, 5. (S.) Poročilo vojnega ministristva pravi: Maršal Wilson je bil nujno klican v Pariz, da se sporazume z maršalom Fochom glede nekaterih vprašanj, tičečih se mirovne pogodbe.

PARIZ, 5. (S.) Maršal Wilson je prispel danes v Pariz, kjer se je pogovarjal z maršalom Fochom.

Nemčija se pozove, da podpiše zapisnik.

PARIZ, 5. (S.) »Matin« pravi: Danes se brezdomno sestavi pismo s pozivom na Nemčijo, da podpiše zapisnik.

Ljudsko glasovanje v Tešinu.

PRAGA, 2. Ministriški predsednik Clemenceau je poslal ministru za zunanje zadeve dr. Benešu brzojavko, v kateri mu naznanja, kdaj se bo vršilo ljudsko glasovanje v Tešinu, Spižu in Oravi.

Bonnard Law o jamstvih za udeležitev mirovne pogodbe.

LONDON, 4. (S.) Finančni minister Bonnard Law je govoril v Glasgowu na nekem sestanku, katerega se je udeležilo 5000 oseb. Bonnard Law je rekel med drugim, da se je ohranila zadostna oborožena sila, katere bo lahko ščitila udeležitev mirovne pogodbe.

Upisovanje v šentjakobsko CM šolo danes od 9 do 12 in od 14 do 16.

Lloyd George o D'Annunziju in reškem vprašanju.

LONDON, 5. (S.) Dolnja zbornica. Lloyd George je izjavil, da ne more angleška vlada podati splošnih nikarkoli izjave glede števila čet, s katerimi razpolaga D'Annunzio. Govornik je pripomnil, da so D'Annunzijevo delovanje in nameni predmet vsakdanjega razpravljanja v sejah vrhovnega sveta. Lloyd George je naglašal, da po njegovem mnenju ni primerno podajati izjave o sedanjem stanju pogajanj glede Reke in bližnjega ozemlja. »Velika Britanija in njeni zavezniki — je zaključil Lloyd George — žele vroče, da pride do hitre in zadovoljive rešitve in obračajo vso svojo pažnjo na to vprašanje.

Iz Italije.

Italijanska zbornica.

RIM, 5. V današnji seji je bilo sklenjeno, da se odloži razprava o odgovoru na prestolni govor na tork in da se takoj nato začne razprava o provizoričnem državnem proračunu.

Italijanski senat.

RIM, 5. Na današnji seji je prevzel Tommaso Titttoni predsedniški senat. Ob tej priliki je imel dolg govor, v katerem je naglašal nujnost slege v senatu, da se prepreči presežitev uničujočih družeb v Italijo iz krajev, odkoder so prodirale že pred 15. stoletjem proti zapadu barbarske tolpe, ki bi s svojo zmago vrgle kulturo in človečanstvo v grozote in temo srednjega veka po barbarških vpadih. Govoril je nato o nalogah senata, ki mora biti zastopnik znanosti, kulture in merodajna oblast v tehničnih, upravnih in političnih zadevah, a ne druga zbornica. Dotelel se je tudi političnega položaja Italije in naglašal, da se morajo dokončati neredi v notranjosti, ker bi leti mogli slabo vplivati na vnanji svet. Titttoni je zaključil s pozdravom 21 letnemu senatorju princu Amedeuju itd. Savojskemu, vojvodi puljskemu. Prečitala se je nato brzojavka sen. Cefalaja, ki javlja svojo demisijsko odločbo predsedniškega mesta in kraljeve odločbo o imenovanju novih senatorjev med temi zakladnega ministra Schanzerja, a nato se je seja zaključila.

Da ali ne?

Pred nekoliko dnevi smo objavili Wilsonov odgovor na Titttonijev predlog za rešitev reškega vprašanja. Mislimo, da nam ni treba šele poudarjati onega, kar je moral opaziti v tem odgovoru za vsak bralca sam, namreč, da se ta odgovor, vključno s svojimi vplivnostmi, vendar precej razlikuje od drugih takih podobnih diplomatskih spisov in sicer po svoji odločnosti, da ne rečemo že naravnost, odbijajoči rezkosti. »Ne skrivam Vam svojega presenečenja zaradi novega načeta,« je pisal Wilson. »Točno Vam je znano, kako neizpremenljivo je moje mnenje o reškem vprašanju, in sicer ne zaradi manjše simpatije za veliki narod italijanski, temveč zaradi popolnega prepričanja vlade moje države. Smatram najodločnejše, da Vaši dvomi, kako bi italijanski narod sprejel rešitev reškega vprašanja, ki bi se ne strinjala s cilji imperijalistične manjine, nimajo sploh nikarkoli bistvene podlage. Reško vprašanje ne zani-ma resno italijanskega naroda. Naše to-zadovoljno delovanje se ne more nikakor izpremeniti.« In pripomnil je še Wilson, da bo za-hiteval rešitev jadranskega vprašanja brez od-lašanja, in zagrozil končno, da Amerika onim državam, ki bi bile proti stremljenju Ame-rike, da se uredi evropske razmere, odtegne gospodarsko pomoč!

Vključ vseh prijaznosti in vplivnosti je bil ta Wilsonov odgovor tako rezek, da je stal glavo Titttonija kot ministra za zunanje stvari in načelnika italijanskega odposlanstva na mirovni konferenci. In potem?

V včerajšnjem »Lavoratoru« smo citirali po-ročilo iz Rima, v katerem se pravi, da so se pozneje, po tem Wilsonovem odgovoru, vršili drugi razgovori in sicer zelo važni, toda ne več v medzavezniškem svetu in tudi ne med italijanskimi in ameriškimi zas-topniki, pač pa med italijanskimi in ju-go-slovenskimi zastopniki.

Stvar nam v resnici ni znana, dasiravno smo morda imeli priložnost, da bi bili izvedeli kaj o njej, če bi se bila dogodila v resnici, če ne misli tu »Lavoratorje« rimski poročevalec morda onih pogajanj med Jugoslavijo in Italijo, ki smo jih že omenili pred nekaj dnevi v našem listu in ki njihov izid objavljamo na drugem mestu, namreč pogajanja za razdelitev trgovinskega brodarstva, ki jim je bil prvi uspeh ta, da dobi Jugoslavija one ladje izpod 2000 ton, ki so last jugoslovenskih brodarstevnikov, dočim se pa pogajanja za večje ladje še nadaljujejo. Ali je morda mi-slil »Lavoratorje« poročevalec ta pogajanja in jim je pripisoval tako važnost? Morda. Saj važna so v resnici, in končno bi bili po-tem, kakor pravi isti poročevalec, dosedanje reševanje naših skupnih vprašanj končali tankaj, kjer bi bilo treba početi, namreč z neposrednimi pogajanj med obema prizade-tima strankama, Jugoslavijo in Italijo.

»Lavoratorje« poročevalec pa nadaljuje: »Mi socialni demokrati smo večkrat pou-darjali, da bi se moralo reško vprašanje re-šiti s pomočjo kompromisa med Italijo in Ju-goslavijo. Toda pogajanja so se hipoma pre-trgala in čv. Orlando ni nikoli znal povedati zakaj. Sedaj zasnovana rešitev bi bila takale: Reka naj bi se pripojila Italiji, vsemu slo-vanskemu ozemlju, priključeno Italiji, naj bi se dala popolna avtonomija.

Slo bi nekako to, da se v Italiji za vse priključeno slovensko ozemlje uvede ista narodnostna uredba, kakor so jo zasnovali socialni demokrati leta 1899. S to naredbo bi se z ene strani skušalo zadovoljiti Slova-ne, z druge pa pristaje aneksijske Reke. Ka-kor vi kompromisi, ima tudi ta brezdomno med toliko strankami, o katerih bi se dalo razpravljati, nekatere, ki jih je treba visoko ceniti. Bolje bi bilo seveda, da bi se vsa naša nacionalna vprašanja rešila s svobodnim iz-vojanjem samoodločbe. Toda samoodločbe ne bomo imeli nikoli od meščanskih vlad.

Tako »Lavoratorje« rimski poročevalec. Torej Reko Italiji, vsem slovenskim ozem-ljem, ki se priključijo Italiji, pa nekako tako avtonomijo, kakor jo je zahteval socialno-demokratski brnaki program za vse narode bivše Avstrije, narodno in upravno avtono-mijo.

Hm, da! Negleda na to, da o ureditvi zasedenega ozemlja načelno ne razpravljamo, dokler ni končno ugotovljeno določena njegova usoda, bi na vsa ta izvajanja o tem novem načrtu za ureditev reškega vprašanja in vseh vprašanj, ki so z njim v zvezi, vprašali edino le še: odkod prihaja ta načrt, in ali je sploh kaj resnice na tem, da se Italija hoče neposredno pogajati z Jugoslavijo? Znano nam je nam-reč, kako naravnost smešno so se vršila neka »pogajanja« v Parizu, ko je zastopnik neke tretje države prenašal vprašanja in odgovore iz sobe v sobo, da ne bi prišli italijanski zas-topniki v neposredni stiki z jugoslovenskimi, in se je to mešetarjenje potem imenovalo »di-rektna pogajanja«, in komaj pred par dnevi so javljali listi iz Pariza, da se je italijanski odposlanec Scialoja, naslednik Titttonijev, upel predlogu ameriškega zastopnika Polka, ki je predlagal, da naj velevlasti določijo us-do Reke in okolice sporazumno z Italijo in Jugoslavijo, češ: »Italija kot velevlast se ne sme postavljati na isto stopnjo z Juglavijo.« Če tako govori načelnik italijanskega odpo-slanstva, ali je potem mogoče, da bi oni novi načrt izhajal iz pristojnih italijanskih kro-gov, ali so potem neposredna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo sploh mogoča?

Dokler se oficijelni zastopniki Italije po-stavljajo na tako stališče, kakor se postavljajo Titttonijev naslednik Scialoja, se nam ždi, da ne.

Domače vesti.

Presvetli škof dr. A. Karlin je predsedniškim zapustil Trst in se odpeljal v Ljubljano. Par ur pred odhodom se mu je poklonilo odpo-slanstvo političnega društva »Edinosti«, da mu v imenu tržaških Slovencev pokloni besedo v slovo in mu sporoči prisrčen: Z Bogom! Vodja odposlanstva, dr. Wilfan, je v toplih be-sedah dal izraza čustvom našega ljudstva ter se je vladiki zahvalil na njegovem vsestransko modrem in pravičnem poslovanju ter mu za-želel vse dobro za bodočnost. Mons. dr. Kar-lin se je, vidno ganjen, zahvalil odposlanstvu na tem izrazu simpatij, naglašujoč, da je hotel vsikdar le dobro — vsem. Slovo je bilo naj-prisrčnejše.

Ali je res treba pojasniti? Ko smo v ponedeljek naznanili, da razširimo naš list toliko, da bo po-trikrat na teden in sicer ob sredo, petkih in nedel-jah, izhajal na štirih straneh, smo mislili, da smo govorili dovolj jasno, in se tembolj, ker smo po-vedali tudi, da razširimo list, če nam bo le mo-goče, po novem letu še bolj, namreč tako, da se povrnemo k prvotni obliki lista. Ali motili smo se. Danzadnem nam prihajajo vprašanja, ali bo odšel »Edinost« izhajati v resnici samo po trikrat na teden, in poleg tega ali graja ali pa odobrava-nje »tega ukrepa«. Naj povemo torej, če je res treba, še jasneje: »Edinost« izhajati slej ko prej vsak dan, toda razširilo smo jo toliko, da izhaja ob sredo, petkih in nedeljah na štirih straneh, ostale štiri dneve v tednu pa na dveh, dočim je doslej izhajala vse dni v tednu na dveh in samo ob nedeljah na štirih straneh. Upamo pa vsaj, da so bralci tudi že sami opazili to izpremembo, in se tembolj, ker smo čuli celo že pripombo, da list na štirih straneh vsebuje preveč čtiva, da ga člo-vek skoraj ne more prečitati vsega. — Na nepre-stane pritožbe glede »premajhnih« črk, naj poja-snimo, da je vsaka izprememba v tem pogledu iz tehniških ozirov zasedaj nemogoča, ker je črke za stavne stroje treba naročiti v inozemstvu ter čakati mesece in mesece, preden jih tovarna izdela. V ostalem pa: čim manjše so črke, tem več čtiva je v listu, vsak česar upamo, da naj-dajo tudi naše »premale« črke vsaj za nekaj časa še milost v očeh strogih ocenjevalcev našega lista.

Izplačevanje stanarine častništva, moštva, itd. za mesec november t. l. se bo vršilo pri komisa-rijatu za vojska stanarine na trgu Edinosti 4. I. nadst. vrata 26, od 9 do 12 v naslednjem redu: 9. in 10. decembra za priitnike z začetnimi črkami A—B, 11. in 12. dec. C—D; 13. dec. E—F; 15. dec. G—H; 16. dec. I—K; 17. dec. L—M; 18. dec. N—O; 19. dec. P—Q; 20. in 22. dec. R—S; 23. dec. T—V; 27. dec. W—Z. Stanodajalc se pozivajo, da prinesejo s seboj dokazila o oddanem stano-vanju in da se strogo drže gorinavečnega tir-nusa.

Aprorizacijska komisija naznanja, da bodo ni-ne prodajane na praznik 8. decembra odpre občin-stvu ves dan in sicer od 8 do 12 in od 13. do 17. Posojila konsumnim zadrugam. Generalni ci-vilni komisariat za Juljsko Benečijo odreja: Po-sojilnice in posojilne zadruge, hranilnice ter za-stavitelnce v Juljski Benečiji so pooblašene dovoljevati neodvisno od kakršnekoli določbe lastnih statutov, posojila na tekoči račun in po-sojila na menice konsumnim zadrugam z omejenim jamstvom na podlagi zakona od 9. aprila 1873. št. 70. Isto delovanje lahko izvršuje državni kō-operativni posojilni zavod s sedežem v Rimu po-tom svoje podružnice v Trstu.

Slovensko gledališče. V nedeljo, 7. t. m. sta dve predstavi. Popoldne, točno ob 15. se ponovi zadnjič v sezoni, pri premijeri in reprizi krasno uspeła, močna Andrejeva drama v štirih dejanjih »Antisa« z gđ. Voukovo v naslovni in z g. Silo v glavni moški ulogi. Opozorjamo prav posebno na to predstavo, ker se uprizarjo zadnjič v se-zoni. Zvečer, točno ob 20. se bo vršila repriza krasnega Ibsenovega igrakaza v treh dejanjih, »Nora«, ki je pri smolnji premieri dosegla popoln uspeh. Naslovno ulogo igra gđ. Mezgečeva in glavno moško ulogo, njenega moža, g. Mikolič. Poleg njiju nastopijo v večjih ulogah g. Terčič, Kralj in ga. Silova. — Vstopnice so v predprodaji pri gledališki blagajni v veži Nar. doma.

— Danes točno ob 20 vaja za ves ansambl. Prične se s petim dejanjem.

— Kekor že javljeno, se bo vršil v soboto, 13. t. m., ob 20.45, prvi »Pevski večer«. Peli bodo člani našega gledališča, g. Šimenec, in Bratuž ter gđ. Mezgečeva. Spored bo obsegal najlepša dela naših skladateljev: Dr. B. Ipanca, A. Lajo-

vica, Paulića, I. dr. Na tem pevskem večeru se bodo prvič proizvajala svetovna dela Puccinija, Schuberta in Gompo. Notančni spored celega večera objavimo jutri. Opozorjamo slavno občinstvo, da bo ta večer v korist gospoda Šimenca, ki bo izvalil večji del celega sporeda in v družbi z gđ. Mezgečevom ponovil tako srečno uspeši duet iz Smetane: »Prodane neveste«.

Miklavžev večer šentjakobske podružnice CMD se bo vršil jutri ob 17 v dvorani »Del. kons. društva pri Sv. Jakobu«. Miklavž bo obdaroval le odrasle z darovi, ki jih bo podružnični odbor prejel nakasneje v nedeljo dopoldne. Pred nastopom Miklavža bo šentjakobski pevski zbor zapel par pesnic, mandolinistična skupina »Viktor Parma« pa bo zasvirla nekaj novih narodnih ko-madov. Med nastopom in po njem bo delovala šaltiva pošta in tombola s krasnimi dobroti. V paviljonu za bufet se bo dobilo kaj dobrega in sladkega za prigrizek. Za zabavo in dobro kap-ljico je preskrbljeno. — Šentjakobska podružnica CMD se tem potom ponovno obrača do občinstva, da ji blagovoli podariti kakšen predmet za tom-bolo ali bufet, ki naj se izroči gđ. Mikli Širokovi v otroškem vrču pri Sv. Jakobu. Kdor hitro dá, dvakrat dá; podružnični odbor se ravno sedaj nahaja v veliki stiski, in mladina bo zelo hva-ležna, ako se ji ohrani hram, v katerega se v vsaki potrebi zateka.

Šentjakobski Sokol v Trstu. Ker se bo zopet nadaljevala telovadba, važim vse brate in se-stre na pogovor, ki se bo vršil v torek, 9. t. m. točno ob 20 v dvorani »Del. kons. društva pri Sv. Jakobu«. — Starosta.

Živinski sejni obustavljeni. Uradni »Osserva-tore« javlja: Generalni civilni komisariat za Ju-ljsko Benečijo določa obustavitev sejnov dvo-partijskiarjev (govoda, ovec, koz in praševci) v vsej Juljski Benečiji; zopetno otvoritev takih sejnov dovolji tukajšnji generalni komisariat na podlagi predlogov, ki jih utemelje pristojni civilni komisariat, čim dovolji to zdravstveno stanje dvopartijsarjev v okraju, kjer se bo sejem vršil.

Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu. Da-nes zvečer točno ob 20 odhoda sela v gostilni »Jadrans«. Radi zaključka knjig je neobhodno po-trebno, da pridejo k seji vsi odborniki. — Tahnik.

Sv. Ivan. Danes, v soboto ob 20 se bode vršilo javno predavanje. Predaval bo dr. Ražem o pred-metu »Gospodarske in politične smeri«.

Mestna zastavljalnica. Danes se bodo razpro-dajali razni nedragoceni predmeti zastavljeni meseca marca t. l. na zastavne listke serije 144 od št. 204.101 do št. 205.100.

Miklavžev večer »Vrdeškega Sokola« bo v nedeljo ob 16 v svetovinskem Narodnem domu.

Starši, ki žele, da jim Miklavž obdaruje otroke, naj se oglasijo v nedeljo jutraj od 9—12 v Na-rodnem domu. — Starosta.

Bigamija. V času, ko se je nahajal mož Marije Stokel 3 leta v ruskom ujetnistvu, se je žena seznanila z drugim možem; njuno razmerje je po-stalo s časom dokaj intimno; žena je ljubila dru-gega moža v isti meri kakor pravega. Ko se je leta vrnil iz Rusije, mu je žena priznala, da je imela v njegovi odsotnosti prijateljsko razmerje z drugim in — da ljubi oba. Mož seveda ni bilo to prav. Ker je precej mirnega temperamenta, ji je svetoval, naj gre, ako ji je volja, od hiše k drugemu. Česar pa ona ni mogla storiti, ker je v resnici ljubila oba. Žena je bila v težavnem duševnem boju. Njen soprog je hotel nekoč govo-rili z ljubincem svoje žene in mu svetovati, naj si vzame ženo s seboj, ker bi drugače ne bilo miru; toda ta se mu je iz strahu izognil. Ko je snoci ob 20 prišel mož domov, je našel svojo ženo, ki je ležala na podu v stanovanju, v ulici Sette fon-tane 315, v nezvesti. Poklical je zdravniška re-silne postaje, ki je kmalu prišel na stanovanje in ugotovil, da je izplila precejšnja množina krezola. Peljali so jo na rešilno postajo, kjer so ji izprali želodec; nato so jo sprejeli v mestni bolnišnici. Njeno stanje ni zelo nevarno. Ne ve se, ali je izplila strup s samomorilnim namenom ali, kakor ona trdi, pomotoma namesto mleka.

Zadel z roko ob šipo. Včeraj ob 14.30 je sedel Alojzij Budinič, star 51 let, stanujoč v ulici Torre bianca 25, na stolu pri oknu in raztegnil svoje u-trunjene ude ter pri tem udaril z levo roko ob šipo in jo razbil; ranil si je tudi roko, iz katere mu je izteklo precej krvi, ker si je prerezal žilo. Tekel je iskati pomoči na rešilno postajo, kjer so mu obvezali roko in odkode; so ga potem z avto-mobilom prepeljali v mestno bolnišnico.

Spopad med ženami. Niso nam znani vzroki, zaradi katerih se je včeraj začela prepriati Ma-rija Snehel, stanujoča v ulici Montfort 12, z dru-gimi ženami in dobila razne poškodbe na glavi, obrazu in rokah. Zatekla se je na rešilno postajo, kjer je dobila prve pomoči.

Našel je smrt pod avtomobilom. Včeraj ob 15 je povozil v ulici Ermacora neki vojaški avto-mobil Romana Sulicha, starega 13 let, stanujočega na Škorklji, Sv. Peter 22; dobil je zelo nevarne poškodbe. Avtomobil je zdiral dalje. Z drugim avtomobilom so ga peljali na rešilno postajo in od-tod v mestno bolnišnico, kjer je kmalu po pri-hodu umrl vesled težkih poškodb.

»Trgovce« s konji, osli in ovcaml. Predsedničim je bil aretiran neki Franc Pauličič, star 20 let, radi pohajkovanja. Na policijsko so pa spoznali v Pauličiču možakarja, katerega ščejo tukajšnje, pulske in poreške policijske oblasti zaradi tatvine konj, oslov in ovec.

Prvič aretiran. Včeraj so aretirali orožniki ne-kega Antona S., starega 16 let, učenca pri meha-niku Marconu v ulici Pietà 3, kateremu je ukra-del listnico s 100 lirami in drugih 150 lir, katere je našel v nekem predalu v delavnici. Orožnikom je priznal, da je ukradel omenjeno svoto denarja, s katerim si je hotel kupiti slaščice; kupil si jih je že za 6 lir. Ostalih 244 lir je moral vrniti go-spodarju. Prazno listnico je vrgel v morje.

Rop. Minulo noč so se 4 neznaní lopovi pribli-žali okoli 130 Angelu Remanu na ulici Acquedotto; dva sta ga prišla za roki, tretji pa mu je vzel

iz žepov listnico, uro z verzičico in zlato iglo, v skupni vrednosti 450 lir, nakar so vsi štirje zbežali. Reman je javil tatvino orožnikom.

— V starem mestu so včeraj ob 1 napadli 3 neznanzi v ulici Punta del Forno Alfreda Spalma-cinija, starega 39 let, stanujočega v ulici Crosada 16, in mu ukradli listnico z 250 lirami in nekaj važnih listin.

Hišna preiskava. Včeraj popoldne so preiskali orožniki stanovanje Franciske Stefaninjeve na trgu Lipsia 7 in našli 2 kg inozemskega tobaka, 1760 kg saharina in tri revolverje. Blago so za-plenili, Francisko Stefaninjevo pa aretirali.

Tatvina v mesnici. Minulo noč so vdrl neznaní tatovi v mesnico Dominika Galla v ulici Stadion 26 in odnesli, kar ni mogel mesar prodati po dnevu, namreč 10 puranov in 10 kg mesa; škoda znaša 500 lir.

Omara s perilom zgorela. Včeraj ob 19.10 so telefončno poklicali ognjegašce, ki so prihiteli pod poveljstvom stotnika Bugliovtza v ulico Madonna del mare, kjer je v II. nad. v hiši št. 6 začela goriti omara, v kateri je bilo precejšnja množina perila. Ko so prišli ognjegašci je večina perila že zgorela. Omara je popolnoma pokvarje-na. Ogenj je napravil škodo 3000 lir.

Neznani tatovi so ukradli iz vagona na južni postaji zavoj čokolade, vredne 2500 lir.

DAROVI.

Iz Sežane: Srčno se zahvaljujem vsem prija-teljem in znancem, ki so mi zbrali znesek 173 L, pomilovaje moje usodo. Pomagali so mi in ob-sodili storjeno krivico. Bog povrni! — Matija Pirjevec.

Borzna poročila.

Trst, dne 5. decembra 1919.

Tečaji:

Jadranska banka	250—	255
Cosulich (Austroamerica)	510—	520
Dalmatia (Parobr. dr.)	310—	320
Gerolimich	1300—	1350
Lloyd	890—	compr.
Lussino	1400—	1450
Martinolich	340—	350
Navigazione Libera Triestina	1370—	1390
Oceania	405—	420
Premuda	530—	540
Triepovich	505—	515
Ampelea	420—	430
Cement Dalmatia	285—	290
Cement Spalato	380—	390
Čistilnica petroleja	2100—	2150
Čistilnica riža	260—	270
Krka	370—	380
Tržaški Tramway	226—	230
Tržaška tvornica olja	825—	850

Švicarski tečaji.

ZENEVA, 4. Lira 42'05; marka 12'10; kro-na, n. 4'255, st. 370; angl. funt 21'025; franc. frank 52'55; am. dolar 5'375.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda Najmanjša pristoj-bina L 1'—, Debele črke 20 stot beseda. Najmanjša pristojbina L 2'—.

POSESTVO, obstoječe iz okrog 13 ha zemljišča in gospodarskih stavb, se proda. Proda se tudi ves živ in mrtvi inventar ter pridelki. Posestvo je oddaljeno 7 km od postaje St. Peter-Kobdij. Več se izve v Štjaku št. 35 pri Stanjelu. 3343

ODDA se meblirana soba v pritličju. Naslov pove-ins. odd. Edinosti. 4437

ISCEM služnik, od 24-30 let star, vseč slo-venskega in italijanskega jezika, vseh hišnih del in dobro z otroki ter za nekaj ur v pekarni. Hrana in stanovanje v hiši. Ul. S. Giacomo in monte št. 1. 4438

PISARNIŠKEGA VAJENCA sprejme odvetnik dr. Edvard Slavik. Trst, ul. Fabio Filzi 10, l. 4440

KUPIM srebrne krone in goldinarje po najvišjih cenah. A. Squadrani, urarnica in zlatarnica, Corso Garibaldi št. 19, Trst. 4441

PRODA se pohištvo spalne sobe po ugodni cenl. Rojan Moreri št. 114. 4442

SREBRN DENAR kupujem po najvišjih cenah v vsaki množini. Pridem lahko ponj. Alojz Povh. Garibaldi trg št. 3 (prej Barriera). 3341

ISCEM učitelja angleščine. Ponudbe pod »Tako« na ins. odd. Edinosti. 4415

KROJACNICA Avgust Stular ul. S. Francesco d'Assisi št. 34, III. je edina dobroznana kro-jalnica v Trstu. 3367

SREBRN denar in zlato kupuje po najvišjih cenah Albert Povh, urar, ulica Manzoni št. 17, vr. 2, pritličje. Obveščem, pridem tudi na dom. 4428

MLADENIČ, 30 let star, v stalni službi, želi zna-nja in svrhu ženitve z gospodino enake sta-rosti, s premoženjem ali gotovino. Pisemne po-mužbe na ins. odd. Edinosti pod »4434«. 4434

SPREJMEM takoj učenca za trgovino jestvin. — Prednost imajo oni z dežele. Kuret, Settefon-tane št. 1. 4429

Skupina »Viktor Parma« priredi v soboto in ponedeljek

PLESNI VENČEK

pri Sv. Jak bu. Začetek ob 19.

2 ALOGA UR IN ZLATANINE ... na veliko izbero se vdobi pri A. POVH v Trstu FRG GARIBALDI (BARRIERA) 3.

Sredi decembra izdeta slovenski skladni

in

stenski koledar.

Naročila sprejemajo vse slo-venske tozadevne trgovine in tiskarna Hinko Sax v Idriji.

Stroj za šivanje in vezanje pravi nemški uzorci Seidel & Neumann in 'Singer' Gast & Gasser Tvrdo ustanovljen l. 1873 Bogata zaloga vseh potrebščin. Tiskalnik delavnica za vsako popravilnjo. FRANCESCO BEDNAR Trst, ul. Campanile 19

Iz proste roke se proda

hiša z gospodarskimi poslopji:

blev za 14 glav živine, 2 ledenici, 2 vrta, gozd, njive in travniki. — Ogledati si v Ro-diku št. 20 pri Divači. — Pojasnila daje FRANC KALUŽA, gostilničar v Košani pri št. Petru.

D. MRAČEK TRST

Corso 24, I. nadstropje

Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop. Brezoblastno izdiranje zob, plimbaranje in umetni zobjo

Proda se zapuščina

po pok. Karolini Ipanic v Sv. Križu pri Trstu.

(Hiša, gospodarsko po-slopje in zemljišče) z go-stilniško koncesijo. Pojasnila se dobe istotam.

40 Alla città di Trieste 40

ul. G. Carducci (prej Torrence) 36

Izgotovljene moške obleke lasnega izdelka

Črne modre, sive oblike L 90.—
Dežni plašči L 105.—
Površniki L 130.—
Hlače za delo L 15.—
Obleke za delo L 38.—
Vollene srajce L 9.—

Velika izbira vsakovrstnih obel za noške in dečke po absolutno konku enih cenah. Sprejemajo se naročila po neri za obleke in povsile. — D-10 se izvršuje v 24 urah.

UMETNI ZORJE

z in brez čelusti, zlate krone in tudi obročki